

Remissvar: Betänkandet Nya regler om arv och testamente – bland annat ett testamentsregister i offentlig regi och ett stärkt skydd för efterlevande sambor (SOU 2025:91)

Bakgrund

Giva Sverige är en branschförening som arbetar för tryggt givande. Vårt uppdrag är att bidra till ett livskraftigt civilsamhälle genom att stärka organisationers möjligheter till stabil och långsiktig finansiering från gåvor, bidrag och samarbeten. Vi representerar över 200 svenska civilsamhällesorganisationer med olika allmännyttiga ändamål, av varierande storlek och på flera platser i landet. Våra medlemsorganisationer bidrar till samhällsutvecklingen och välfärden; de arbetar för samhällets mest utsatta, för barn och unga, för klimatet och inom avancerad vård och omsorg. Totalt hade våra medlemmar intäkter från gåvor och bidrag på 12,2 miljarder kronor (2024). De testamenterade gåvorna ökade kraftigt jämfört med tidigare år, både i antal och belopp och utgjorde med 2,5 miljarder kronor drygt en femtedel av alla insamlade medel.

Sammanfattning

Giva Sverige välkomnar utredningen Nya regler om arv och testamente och delar i huvudsak utredningens bedömningar och förslag i de delar som är relevanta för civilsamhället och ideella organisationers långsiktiga förutsättningar. Remissvaret omfattar endast de delar av utredningen som bedömts relevanta för ideella organisationer.

Vi instämmer i att arvsrätt för kusiner inte bör återinföras. Utredningens analys visar att ett återinförande skulle kunna få negativa konsekvenser för Allmänna arvsfonden och därmed för civilsamhällets finansiering, samtidigt som nyttan bedöms vara begränsad. Giva Sverige vill särskilt understryka Allmänna arvsfondens stora betydelse för ett robust och livskraftigt civilsamhälle i hela Sverige. Fonden har sedan lång tid tillbaka möjliggjort viktiga insatser för barn, unga, äldre och personer med funktionsnedsättning och utgör en central finansieringskälla för utveckling och innovation inom ideell sektor.

Vidare är vi positiva till utredningens förslag om att införa ett offentligt testamentsregister i Skatteverkets regi samt möjligheten att upprätta digitala testamenten. Dessa förslag bedöms kunna stärka rättssäkerheten, underlätta bouppteckningsprocesser och minska risken för att testamenten försvinner eller ifrågasätts. Möjligheten till digitala testamenten kan även bidra till att fler upprättar testamente, vilket stärker arvlåtarens självbestämmande och kan få positiva effekter för civilsamhället som mottagare av testamentariska gåvor.

Sammantaget bedömer Giva Sverige att utredningens förslag moderniserar arvs- och testamentsrätten på ett väl avvägt sätt, samtidigt som civilsamhällets långsiktiga förutsättningar värnas.

3. Motivering

4. En arvsrätt för kusiner och andra avlägsnare släktingar

Giva Sverige delar utredningens bedömning att arvsrätten inte bör utvidgas till att omfatta kusiner i *förslag till lag om ändring i ärvdabalken*. Arvsrätten för kusiner avskaffades 1928 i samband med inrättandet av Allmänna arvsfonden. Sedan dess har fonden en etablerad roll i att finansiera utvecklingsprojekt inom civilsamhället, särskilt inom områden som rör barn, unga, äldre och personer med funktionsnedsättning. Utredningen konstaterar att ett återinförande av kusinarv på sikt skulle kunna minska fondens intäkter och därmed förutsättningarna för dessa insatser.

Giva Sverige instämmer i utredningens slutsats att de skäl som talar för ett återinförande inte är tillräckligt starka, samt i att Allmänna arvsfonden är en relevant och ändamålsenlig mottagare av arv i de fall där arvingar saknas. Vi delar också utredningens bedömning att ett återinförande av kusinarv, även om det endast skulle aktualiseras i ett begränsat antal fall, sammantaget kan få negativa konsekvenser för civilsamhällets finansiering. Giva Sveriges egna undersökningar, som utredningen hänvisar till, visar att allmänheten i hög grad har kännedom om arvsreglerna och att det finns ett tydligt stöd för att arv utan arvingar används för allmännyttiga ändamål. Våra undersökningar visar vidare att endast 2% av de som har upprättat testamente har inkluderat kusiner, och att endast 7% uppger att de skulle kunna tänka sig att göra det. Detta ger begränsat stöd för att ett återinförande av kusinarv skulle motsvara arvlåtarens preferenser.

9. Ett testamentsregister i offentlig regi

Giva Sverige har tidigare efterfrågat ett offentligt testamentsregister och är därför positiva till utredningens *Förslag till förordning om testamentsregister* om att införa ett offentligt testamentsregister i Skatteverkets regi. Ett sådant register bedöms kunna stärka rättssäkerheten, minska risken för att testamenten försvinner, undanhålls eller ifrågasätts samt underlätta bouppteckningar och bidra till färre arvstvister. För ideella organisationer som mottagare av testamentsgåvor kan ett testamentsregister bidra till ökad tydlighet och trygghet kring testators vilja.

10. Möjligheten att upprätta e-testamente

Giva Sverige ser även positivt på förslaget att möjliggöra upprättande av digitala testamenten, vilka kan sänka trösklarna för fler att upprätta testamente. Detta kan i sin tur stärka arvlåtarens självbestämmande och kan bidra till ökad tydlighet kring hur kvarlåtenskapen ska fördelas, vilket bedöms kunna ha positiva effekter för ideella organisationer som mottagare av testamentariska gåvor.

Giva Sverige bedömer sammantaget att utredningens förslag är väl avvägda och tar hänsyn till såväl rättssäkerhet som civilsamhällets långsiktiga förutsättningar för finansiering. Giva Sverige tillstyrker därför utredningens huvudsakliga slutsatser i de delar som berör att kusinarv inte ska återinföras, testamentsregister i offentlig regi och möjligheten att upprätta testamente.

Stockholm den 14 januari 2026

Charlotte Rydh
Generalsekreterare

Bilaga 1. Medlemslista Giva Sverige

A Non Smoking Generation	Djurens Rätt Djurskyddet Sverige	Hörselskadades Riksförbund - HRF
Act Svenska kyrkan	Dyslexiförbundet	Ideella föreningen En
ActionAid	ECPAT Sverige	Frisk Generation
Afrikagrupperna	Ericastiftelsen	Ideella föreningen
AjaBajaCancer	Erikshjälpen	Furuboda Åhus
Al-Ayn for Social Care Sweden	Ett hjärtligt Värmdö	Individuell
Alzheimerfonden	Fonden för mänskliga rättigheter (MR-fonden)	Människohjälp - IM
Amnesty International	Fonden för psykisk hälsa	Insamlingsstiftelsen
Amref health Africa	Forska Utan Djurförsök	Choice
Anhörigas Riksförbund	Framtidsjorden	Insamlingsstiftelsen
Ankarstiftelsen	Fredens Hus	Regnbågsfonden
Artikel2	Friluftsförbundet	International Rescue Committee
Astma- och	Frisk och Fri -	Insamlingsstiftelse (RESCUE)
Allergiförbundet	Riksföreningen mot ätsförändringar	Internationella
Asylrättscentrum	Friskis&Svettis Riks	Kvinnoförbundet för Fred och Frihet, IKFF
Autism Sverige	Frälsningsarmén	Islamic Relief
Barncancerfonden	FUB	Jontefonden
Barndiabetesfonden	Föreningen Fairtrade Sverige	Kalmar Stadsmission
Barnens Skyddsnät	Föreningen Tilia	Karlstad Stadsmission
Barnfonden	Föräldralösa Barn	KFUM Sverige
Barnrättsbyrå	Gambiagrupperna	Kodcentrum
Belong	GelinStiftelsen	Kompis Sverige
Berättarministeriet	Gotlands Stadsmission	Korpen Svenska
BirdLife Sverige	Greenpeace Norden	Motionsidrottsförbundet
Blodcancerförbundet	Göteborgs Stadsmission	Kristna Fredsrörelsen
Blomsterfonden	Hand in Hand Sweden	Kvinna till Kvinna
BRIS	Havsmiljöfonden	Lilla Barnets Fond
Brottsofferjouren Sverige	Hela Människan	Läkare i Världen
Bröstcancerförbundet	Hjärnfonden	Läkare Utan Gränser
Bufff Sverige	Hjärtebarnsfonden	Läkarmissionen
Cancer- och	Hjärt-Lungfonden	Läxhjälp
Allergifonden	Human Bridge	MAF Sweden
Cancerfonden	Human Rights Watch	Majblommans
CancerRehabFonden	Scandinavia	Riksförbund
Chemsec	Insamlingsstiftelsen	Mamma United
ChildX	Hundstallet	Maskrosbarn
Civil Rights Defenders	Håll Sverige Rent	Mattecentrum
Clowner utan Gränser		
Convictus		
Diakonia		

Mentor Sverige
 Insamlingsstiftelse
 Mercy Ships Sweden
 Min Stora Dag
 Mind
 Missing People Sverige
 Muslim Aid Sweden
 MyRight
 MÄN
 Naturarvet
 Naturskyddsföreningen
 Neuroförbundet
 New Life Mission
 Njurfonden
 Nordens Ark
 Nordisk Hjälp
 NRC Sverige
 Ny Gemenskap
 Operation Smile Sverige
 Oxfam Sverige
 Palestinagrupperna i
 Sverige
 Parasportförbundet &
 Sveriges Paralympiska
 Kommitté
 Peace Parks Foundation
 Sweden
 Plan International
 PMU InterLife
 PRO
 Project Playground
 Prostatacancerförbundet
 Raoul Wallenberg
 Academy
 Reach for Change
 Reportrar utan gränser
 Reumatikerförbundet
 RFSL
 RFSU
 Right Livelihood
 Riksförbundet Attention
 Riksförbundet frivilliga
 samhällsarbetare - RFS

Riksförbundet för
 Rörelsehindrade Barn och
 Ungdomar - RBU
 Riksförbundet HjärtLung
 Riksförbundet Svensk
 Trädgård
 Riksförbundet Sveriges
 4H
 Riksföreningen Sveriges
 Stadsmissioner
 Riksorganisationen GAPF
 RSMH - Riksförbundet
 för Social och Mental
 Hälsa
 RUM - Riksförbundet
 Unga Musikanter
 Rädda Barnen
 Räddningsmissionen
 Save the Orangutan
 Sweden
 Scouterna
 SIFU Sveriges
 Insamlingsstiftelse för
 utbildning
 SIPRI - Stiftelsen
 Stockholms
 Internationella
 Fredsforskningsinstitut
 Sjöräddningssällskapet
 Skåne Stadsmission
 SOS Barnbyar
 Sparks Generation
 Star for Life
 Stiftelsen Friends
 Stiftelsen Fryshuset
 Stiftelsen Läkare Mot
 Aids Forskningsfond
 Stiftelsen Rotarys
 Läkarbank
 Stiftelsen Skansen
 Stiftelsen Trygga Barnen
 Stockholms Stadsmission
 Storasyster
 Suicide Zero

Svenska
 Afghanistankommittén -
 SAK
 Svenska
 Diabetesförbundet
 Svenska FN-förbundet
 Svenska Freds- och
 Skiljedomsföreningen
 Svenska Jägareförbundet
 Svenska
 Livräddningssällskapet
 Svenska Läkare mot
 Kärnvapen - SLMK
 Svenska med baby
 Svenska Röda Korset
 Sverige för UNHCR
 Sveriges Sportfiske- och
 Fiskevårdsförbund -
 Sportfiskarna
 Sverok
 Synskadades Riksförbund
 Sörmlands Stadsmission
 Terrafem
 The Hunger Project
 Sverige
 The Perfect World
 Foundation
 Tjejjonen
 Tostan Sverige
 Umeå Stadsmission
 Ung Cancer
 UNICEF Sverige
 Uppsala Stadsmission
 War Child
 WaterAid
 We Effect
 Wikimedia Sverige
 Virus- och
 pandemifonden - Svenska
 Sällskapet för Virologi
 Vi-skogen
 World Animal Protection
 World Childhood
 Foundation

Worlds Children's Prize
Världsnaturfonden WWF
Västerås Stadsmission

Zelmerlöv & Björkman
Foundation
Ågrenska

Örebro Stadsmission
Östergötlands
Stadsmission